

PIELGRZYMUJ Z MARIANAMI

Między Wschodem a Zachodem

„Stojąc po raz pierwszy na ziemi gruzińskiej, odczuwam podziw dla długiej chwalebnej historii chrześcijaństwa w tym kraju, które sięga początków IV w., gdy głosiła je tu św. Nino (...). Od tamtych czasów na glebie chrześcijaństwa kwitła tu w kolejnych stuleciach gruzińska kultura zwłaszcza w klasztorach” – Tymi słowami zwrócił się do mieszkańców Tbilisi, papież św. Jan Paweł II podczas swojej wizyty apostolskiej w Gruzji w 1999 r.

Ojciec Święty podkreślił ogromną wartość zarówno kulturową, jak i materialną obiektów sakralnych, które są jednymi z najcenniejszych zabytków Gruzji. Wśród nich na szczególną uwagę zasługuje położony tuż przy granicy z Azerbejdżanem kompleks skalnych klasztorów – Dawid Gareja. Rozciągający się w półpustynnych górach Gareja wzdłuż rzeki Argali swoje początki zawdzięcza mnichowi Dawidowi, od którego wziął imię. Przybyły z Antiochii w VI w. asceta osiadł w jaskini kilkadziesiąt kilometrów od Tbilisi w pobliżu jedynej w okolicy źródła wody pitnej. Wraz z gromadzącymi się wokół niego uczniami wiodł ubogie życie, żywiąc się dzikimi roślinami i mlekiem jelenia. Wkrótce mnisi zbudowali pierwszy klasztor Lawra. Później powstawały kolejne. Przez stulecia dawały one schronienie zakonnikom, którzy oddawali się tu modlitwie i doskonalili sztukę murarską. Rozległe skalne kompleksy są do dzisiaj świadectwem ciężkiej pracy zakonników, którzy tworzyli zaawansowane budowle i systemy skalne przy użyciu prymitywnych narzędzi.

W średniowieczu monastypy były nie tylko ośrodkami wiary, ale także sztuki i nauki. Tutaj rozwinęło się słynne malarstwo freskowe. Do dzisiaj na ścianach zabytków podziwiać można średniowieczne malowidła obrazujące najważniejsze postaci tamtych czasów m.in. władców. W klasztorach również kultywowano i rozwijano tradycyjną sakralną muzykę gruzińską.

Niestety, począwszy od XIII w., rozpoczął się powolny trwający ponad 800 lat upadek Dawid Gareja. Do destrukcji przyczynili się przede wszystkim Mongołowie, którzy napadali, niszczyli świątynie i zabijali mnichów. Klasztory pustoszały i popadały w ruinę. W latach 1811-1991 tętniący niegdyś życiem Dawid Gareja całkowicie opustoszał. Dopiero przemiany polityczne i społeczne końca XX w. przyniosły orzeźwienie. Gruzini upomnieli się o swoje dziedzictwo narodowe. Dzisiaj klasztory udostępnione do zwiedzania są chlubą dumnego, gościnnego narodu gruzińskiego, któremu przyszło żyć na dalekim surowym Kaukazie.

PIELGRZYMKA DO GRUZJI

Na ziemiach Kaukazu

15-22 października 2024 r.

W programie m.in.:

TBILISI – GUDAURI – STEPANCMINDA – GERGETI
BODBE – SIGHNAGHI – DAWID GAREJA
MTSCHETY – GORI – UPLISCICHE